

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 1302

van **MIEKE SCHAUVLIEGE**

datum: 23 augustus 2021

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Bebossing en boscompensatie - Stand van zaken (2)

De Vlaamse Regering keurde op 21 juli 2021 principieel het voorontwerp van bosuitbreidingsdecreet goed. Dit voorontwerp heeft onder andere tot doel de bosuitbreidingsplannen, zoals beschreven in het Vlaamse regeerakkoord, mogelijk te maken en bijkomend een aantal aanpassingen te doen aan het boscompensatiemechanisme.

1. Kan de minister voor de periode 2014-2020 aangeven wat de verhouding was tussen enerzijds omgevingsvergunningen aangevraagd door publieke instanties en anderzijds omgevingsvergunningen aangevraagd door private instanties? Graag een opsplitsing per jaar, in hectare en in procent. Graag ook een verdere opsplitsing in bestuurlijk niveau voor de publieke instanties, per jaar, in hectare en in procent.
2. In het voorstel wordt de vergunningverlenende overheid (in laatste aanleg) verantwoordelijk gesteld voor de boscompensatie op het terrein. Op zich is dit een goede maatregel om de vergunningverlenende overheid te responsabiliseren bij de verlening van een omgevingsvergunning voor ontbossing. Ook zal het er mogelijk toe leiden dat de boscompensatie meer lokaal zal gebeuren. Toch heb ik hierbij een aantal vragen.

De Vlaamse overheid is er zelf nog nooit in geslaagd om in een één-op-één boscompensatie te voorzien. Ter illustratie haal ik de cijfers aan van de boscompensatiecampagne 2020 (zie schriftelijke vraag nr. 1034 van 26 mei 2021):

- totale ontbossing: 280,3 hectare;
- te compenseren ontbossing: 245,6 hectare;
- vrijgestelde ontbossing: 34,7 hectare;
- totale oppervlakte te compenseren ontbossing (met toepassing boscompensatiefactor): 360,7 hectare:
 - waarvan in natura: 157,7 hectare,
 - waarvan via het boscompensatiefonds: 203 hectare;
- uitgevoerde boscompensatie via het boscompensatiefonds: 118, 8 hectare.

In 2020 werd met andere woorden een achterstand opgelopen van de boscompensatieopdracht van 84,2 hectare, of meer dan 40% van de initiële boscompensatieopdracht die de Vlaamse overheid had voor het jaar 2020. We vinden in het voorontwerp van bosuitbreidingsdecreet geen overtuigende motivatie terug hoe het doorschuiven van de verantwoordelijkheid naar de vergunningverlenende overheid ervoor zal zorgen dat de boscompensatieopdracht beter zal gebeuren, dan wanneer de verantwoordelijkheid ligt bij de Vlaamse overheid.

**Vlaams
Parlement**

- a) Waarom slaagde de Vlaamse overheid er in 2020 niet in om haar boscompensatieopdracht naar behoren uit te voeren?
- b) Welke zekerheid heeft de minister dat de boscompensatieopdracht naar behoren zal gebeuren als zij de verantwoordelijkheid doorschuift naar de lokale overheden? Welke wijzigingen in de regelgeving zullen ervoor zorgen dat de boscompensatie vlotter en ook effectief wordt gerealiseerd?
- c) Sommige veeleer kleine gemeenten zijn verantwoordelijk voor een grote oppervlakte ontbossing op hun grondgebied.

Hebben zij de nodige expertise om in te staan voor de effectieve uitvoering van de boscompensatie? Welke garantie heeft de minister dat zij de boscompensatieopdracht effectief uitvoeren?

- d) Zullen de wijzigingen in de regelgeving met betrekking tot de uitvoering van de boscompensatieopdracht via het boscompensatiefonds ervoor zorgen dat er geen verdere achterstand opgebouwd wordt inzake compensatie? Zo ja, welke?
- e) Een van de belangrijke redenen waarom de boscompensatieopdracht van de Vlaamse overheid niet de gewenste resultaten opleverde, is dat de kostprijs van compensatiebebossing vaak hoger ligt dan de boscompensatievergoeding. Aan de vergoeding wordt niet geraakt, als de middelen niet beschikbaar zijn om de boscompensatiebebossing naar behoren uit te voeren?

Hoe kan de minister dan garanderen dat de boscompensatieopdracht ook effectief uitgevoerd wordt? Kunnen lokale overheden een beroep doen op bijkomende financiering als de bosbehoudsbijdrage niet volstaat om de boscompensatie te realiseren?

- f) Heeft de minister ingeschat of de uitbesteding van de boscompensatieopdracht naar de vergunningverlenende overheid ook een efficiëntiewinst betekent?
- g) De minister raakt met dit voorstel niet aan de regelgeving voor bosbehoud.

Zou het niet beter/efficiënter zijn om de voorwaarden voor ontbossing aan te scherpen in plaats van de verantwoordelijkheid voor boscompensatie bij de vergunningverlenende overheid te leggen?

3. Bij compensatie in natura voorziet de minister erin dat een ontbosser een borg moet betalen ter waarde van de bosbehoudsbijdrage van de te compenseren oppervlakte.

Wat wordt bedoeld met gerealiseerde boscompensatie? Op welk punt krijgt de ontbosser zijn borg terug?

- 4 In het bosuitbreidingsplan van de minister engageerden de lokale overheden zich om 750 hectare bosuitbreiding te realiseren. Op 3 juni 2021 hadden lokale besturen een bosuitbreiding gerealiseerd van 14,3 hectare of net geen 2% van hun bosuitbreidingstaakstelling (zie schriftelijke vraag nr. 1043). De bebossingsstrategie kent een trage opstart. Het meetrekken van andere bebossingspartners zit voorlopig nog niet op kruissnelheid en verloopt erg moeizaam, zo lijkt het.

Heeft de minister al geanalyseerd waarom andere partners niet mee op de kar springen? Is er voldoende ontzorging? In welke mate is er in begeleiding voorzien voor bijvoorbeeld lokale besturen? Of zijn er andere belemmeringen?

5. In welke mate zou de bijkomende taakstelling voor de lokale besturen in het kader van de boscompensatie kunnen interveniëren met de bosuitbreidingsopdracht die de minister voor ogen heeft?
6. Wat betreft de bosuitbreidingsstrategie merken we op dat het budget al grondig bijgesteld werd: bij aanvang 121,7 miljoen euro, bijgesteld naar 145,8 miljoen euro. Voor uitvoering is in de bijgestelde begroting zo'n 133,8 miljoen euro gereserveerd. Toch merken we een opvallende onderbesteding op: 15,9 miljoen euro uitgegeven, waarvan 12 miljoen voor uitvoering. En valt het op dat de gefinancierde projecten veel duurder lijken dan begroot: Alhoewel de minister aangeeft dat de Vlaamse overheid enkel garant staat voor het realiseren van de bebossingsopdracht die haar toebedeeld is (1500 hectare), lijkt het gereserveerde budget, hoe substantieel ook, niet te volstaan. Het lijkt erop dat als de minister de doelstelling wil realiseren er meer budget nodig zal zijn.

Zal daarvoor gekeken worden naar onderbenutting van middelen door andere partners? Met andere woorden zal Vlaamse overheid enkel de doelstelling kunnen behalen doordat de middelen gereserveerd voor andere partners niet ingezet worden?

ANTWOORD

op vraag nr. 1302 van 23 augustus 2021

van **MIEKE SCHAUVLIEGE**

1. In bijlage het overzicht van de aangevraagde vergunningen. Opbouw van de databank laat niet toe om de vergunningsaanvragen op te splitsen naar bestuurlijk niveau voor de publieke instanties die vergunningsaanvragen met ontbossingen indienen.
2. a) Ik wil erop wijzen dat er een termijn van 2 jaar geldt voor het realiseren van een boscompensatie. Het klopt dus niet dat er in 2020 een achterstand van 84,2 hectare werd opgelopen aangezien de termijn voor compensatie nog niet is verstreken.

b-g+3) Het voorontwerp van decreet ligt momenteel ter advies bij de MINA-raad en VVSG. Ik verwacht deze adviezen tegen eind september te ontvangen. Mijn diensten zullen de adviezen bekijken en verwerken. Ik wens niet vooruit te lopen op dit traject.
3. We stellen vast dat de bebossingen door lokale besturen inderdaad nog niet voldoende doorstarten. Dit heeft in belangrijke mate te maken met het feit dat de aankoopsubsidie voor lokale besturen nog maar enkele maanden bestaat en grondbeleid ontwikkelen en uitwerken nu éénmaal een zekere tijd vraagt. Uit bevraging van de lokale besturen blijkt dat de bosdoelstellingen en subsidiemechanismen ruim gekend zijn en heel wat van hen initiatieven (wensen te) nemen in de lopende legislatuur. Vanuit de Vlaamse overheid blijven we eraan werken om al de informatie over bebossingen laagdrempelig aan te bieden. Daarom zullen er vanaf begin september nog 2 bijkomende relatiebeheerders bij ANB starten om de lokale besturen te blijven informeren en begeleiden. Andere leden van de Bosalliantie blijven ook inzetten op het bereiken van deze doelgroep.
4. Het principe van de boscompensatie kan mogelijks interveniëren met de doelstellingen van de bosuitbreiding, omdat het om dezelfde gronden gaat die geschikt en beschikbaar zijn voor bebossing. Met het voorontwerp van decreet mik ik aan de hand van de genoemde responsabilisering op het beperken van de vergunde ontbossingen.
5. Het klopt dat ik het beschikbare budget naar boven heb bijgesteld en dat er op dit moment nog een onderbenutting van het budget is. De beschikbare middelen zullen worden aangewend op die sporen die het meest productief zijn en kunnen intern verschoven worden, indien dit noodzakelijk zou blijken. Moest finaal het budget ontoereikend blijken, zal ik zoeken naar bijkomende middelen.

BIJLAGE

[Aangevraagde omgevingsvergunningen met ontbossingen 2014-2020](#)